

A DEÁK FERENC MEGYEI KÖNYVTÁR MOZGÓKÖNYVTÁRI SZOLGÁLTATÁSAI A ZALASZENTGRÓTI KISTÉRSÉGBEN 2010-BEN

Szakmai beszámoló

A SZOLGÁLTATÁST NYÚJTÓ SZERVEZET:

Deák Ferenc Megyei Könyvtár
Igazgató: Kiss Gábor
Cím: 8900 Zalaegerszeg, Deák tér 6. Pf. 16.
Telefon: 92/311-341, 92/312-533
e-mail: kissg@dfmk.hu, shmargit@dfmk.hu

A SZOLGÁLTATÁS MEGNEVEZÉSE: mozgókönyvtári ellátás

A SZOLGÁLTATÁS BEMUTATÁSA:

A Deák Ferenc Megyei Könyvtár a mozgókönyvtári ellátás keretében a következő feladatokat végzi:

- Alapszolgáltatások:
 - dokumentumszolgáltatás
 - információszolgáltatás
- További szolgáltatások:
 - Szaktanácsadó tevékenység
 - Módszertani gondozás (állományrendezés, selejtezés, állományellenőrzés)
 - Statisztikai adatszolgáltatás
 - Helyismereti információszolgáltatás
 - Közösségi szolgáltatások (rendezvények, programok, kiállítások szervezése)
 - Szakmai továbbképzések (tanfolyamok, szakmai napok)
 - Kiadványok készítése
 - Használóképzés (a könyvtárhasználat, számítógép és internet használat megtanítása)

SZERVEZETI FELÉPÍTÉS:

A mozgókönyvtári tevékenységet közvetlenül a *módszertani, hálózatgondozói és fejlesztési szolgálat* munkatársai (három főfoglalkozású könyvtáros és egy részfoglalkozású rendszerszervező) végzi az intézmény igazgatójának irányításával, de az intézmény más részlegeinek munkatársai (szerzeményező és feldolgozó csoport, gazdasági szervezet,

rendszergazda) is részt vállalnak a megyei és kistérségi feladatok ellátásában. Alkalmanként az olvasószolgálat, könyvkötészet is bekapcsolódnak a munkavégzésbe.

A Deák Ferenc Megyei Könyvtár a községi önkormányzatokkal, illetve a **ZalA-KAR Térségi Innovációs Társulással** kötött *Ellátási szerződés* alapján biztosította a mozgókönyvtári szolgáltatást a nyilvános könyvtárat nem működtető községekben a zalaszentgróti kistérség 6 települése - **Almásháza, Batyk, Dötk, Pakod, Zalabér, Zalavég** - számára.

SZEMÉLYI FELTÉTELEK: szakemberek száma, végzettsége, stb.

A **Deák Ferenc Megyei Könyvtárban** a mozgókönyvtári tevékenység ellátásában 12 fő vesz részt, ebből 7 könyvtáros (6 felsőfokú és 1 középfokú), 1 rendszerszervező (félállásban), 1 rendszergazda, 1 gazdasági vezető, 1 könyvelő, 1 ügyviteli alkalmazott.

A kistérségi ellátásban *közvetlenül részt vevő módszertani, hálózatgondozói és fejlesztési szolgálat* 3 könyvtáros munkatársának van felsőfokú végzettsége. Az állománybavételt és a feldolgozást végző szakemberek felsőfokú, illetve középfokú végzettségűek.

Az egyes **szolgáltatóhelyeken** a könyvtárosi feladatokat a fenntartó által megbízott személyek látják el. Foglalkoztatásukat és végzettségüket az alábbi táblázat tartalmazza:

A szolgáltató helyek könyvtárosainak végzettsége és foglalkoztatásának módja a ZalA-KAR Térségi Innovációs Társulás területén a DFMK-val szerződött községekben			
Végzettsége	A foglalkoztatás módja		
	Teljes m.	Rézm.	Megb. díj
Felsőfokú végzettségű könyvtáros	0	0	1
Középfokú végzettségű könyvtáros	0	0	0
Nincs szakmai végzettsége	0	1	4
Összesen	0	1	5

Község	Könyvtáros szakmai végzettsége	Foglalkoztatottsága
Almásháza	Nincs	Megbízási díjas
Batyk	Nincs	Megbízási díjas
Dötk	Nincs	Megbízási díjas
Pakod	Felsőfokú	Rézmunkaidős
Zalabér	Felsőfokú	Megbízási díjas
Zalavég	Nincs	Megbízási díjas

2009-HEZ KÉPEST BEKÖVETKEZETT VÁLTOZÁSOK RÖVID INDOKLÁSA: mutatószám növekedés/csökkenés okai stb.

A mozgókönyvtári szolgáltatást az elmúlt években kialakult rendszer szerint végeztük. Az alábbiakban először a 2010-ben végzett alapszolgáltatásokat, majd az egyéb szolgáltatásokat mutatjuk be.

1. Dokumentum- és információszolgáltatás:

A dokumentumokat **letéti ellátás** formájában biztosítottuk a mozgókönyvtári szolgáltatást megrendelő 6 községi *szolgáltató hely* számára. Célunk, hogy a friss, aktuális, helyi igényeknek megfelelő dokumentumok hozzáférhetőek legyenek a kistelepüléseken; a kedvezményes és szakszerű dokumentumvásárlás útján olcsóbbá és gazdagabbá váljon az állománygyarapítás. (Az állománygyarapításról részletesen „A költségvetés rövid értékelése, a felhasznált források bemutatása” fejezetben írunk.)

A szerződésben álló településekre **2010-ben is 6 alkalommal szállítottunk** könyveket, CD-t, DVD-t igény szerint. E dokumentumfajták egyre népszerűbbek a településeken.

A szolgáltatóhelyek könyvtárosai továbbították az olvasók helyi igényeit is. Azokat a dokumentumokat, amelyeket a mozgókönyvtári állományból nem tudtunk kiadni, a megyei könyvtár saját állományából biztosítottuk, könyvtárközi kölcsönzés formájában.

2010-ben a 6 településre **összesen 2134 db dokumentumot forgalmaztunk** (*községi átlag 355 db*), ebből 666 db mozgókönyvtári normatívából vásárolt könyvet, 79 db saját állományból kiadott könyvet, 1389 AV dokumentumot (CD+DVD).

A Deák Ferenc Megyei Könyvtár által forgalmazott dokumentumok száma a Zala-KAR Térségi Innovációs Társulás területén				
	2007.	2008.	2009.	2010.
Mozgókönyvtári dokumentum összesen:	1170	1751	2076	2055
<i>ebből könyv</i>	<i>1081</i>	<i>920</i>	<i>803</i>	<i>666</i>
<i>ebből AV dokumentum (CD, DVD)</i>	<i>89</i>	<i>831</i>	<i>1273</i>	<i>1389</i>
Könyvtárközi kölcsönzés	0	169	199	79
Forgalmazott dokumentum összesen:	1170	1920	2275	2134

A fenti táblázat a megyei könyvtár által 2007-2010 között forgalmazott dokumentumok számát mutatja be. A dokumentumok összesített száma alig változott az elmúlt évhez képest - elsősorban a DVD-k és a CD-k hozzáférhetősége növekedett, hiszen erre a dokumentumtípusra nagy igény mutatkozik, így gyakrabban cseréljük a községek között. Ugyanakkor **a tartós letétbe adott könyvek száma egyre csökken**, a szolgáltatás első évében, 2007-ben 1081 db könyvet szállítottunk összesen a 6 községbe, 2008-ben már 161 db-bal kevesebbet, 920 db-ot. 2009-ben tovább csökkent a kiszállított könyvek száma, 2010-ben már csak 666 db-ot juttattunk ki az ellátásunkba tartozó községekbe. Ez 415 db-bal kevesebb (38%-os csökkenés), mint 2007-ben volt, és 137 db-bal kevesebb, mint 2009-ben (17%-os csökkenés) **Ennek kettős oka van, egyrészt a dokumentumok árának növekedése, másrészt a normatív támogatás csökkenése.** Hozzá kell tenni még, hogy a decemberben vásárolt dokumentumokat csak 2011. január elején szállítjuk ki a községekbe.

A dokumentumok egységes nyilvántartásba kerültek a TEXTLIB integrált rendszerben. A rögzített dokumentumok az online katalógusban az interneten keresztül visszakereshetők: <http://katalogus.dfmk.hu:8080/>. Információk állnak rendelkezésre arról is, hogy egy adott községi szolgáltató helyen milyen dokumentumok találhatóak, illetve, hogy egy adott dokumentum hol van letétben.

2010 végén **üzembe állítottuk** - az intézmény által használt **TEXTLIB könyvtári integrált rendszer fejlesztéseként** - a **kistérségi modult**, amelynek segítségével közös

adatbázisban tudjuk nyilvántartani valamennyi szolgáltatóhely helyi állományát. Elkezdődött a települési könyvtárak állományának elektronikus feldolgozása.

A községek az interneten csatlakozni tudnak a megyei könyvtár szerveréhez, így munkaállomásként működhetnek, amelynek feltétele a munkaállomás program beszerzése és üzembe állítása. A Zala-KAR Térségi Innovációs Társulás az elmúlt években már megvásárolta ezt a programot Batyk, Pakod, Zalabér szolgáltatóhelyek számára. Ezeket 2011 elején telepíteni is kell a 3 szolgáltatóhelyen a helyi könyvtáros számára biztosított, széles sávú internet kapcsolattal rendelkező számítógépre. A telepítésben a megyei könyvtár munkatársai segítséget nyújtanak. A többi település (Almásháza, Dötk, Zalavég) számára ebben, de legkésőbb a jövő évben javasoljuk beszerezni a programot.

Továbbra is rendeltünk folyóiratokat a községek számára; kéréseiket és a lapok értékét figyelembe véve településenként 6-13 féle kurrens időszaki kiadvány jár egy-egy könyvtárba, amelyeket a szolgáltatók közvetlenül a településekre szállítottak, és a szolgáltató helyek könyvtárosai tartották nyilván őket (ehhez nyomtatványt biztosítottunk).

Intézményünk honlapján folyamatosan frissítettük a mozgókönyvtári ellátás weboldalát. (Elérhetősége: <http://mozgokonyvtar.dfmk.hu>.) 2010. végén pályázati támogatás segítségével elkezdődött a **weblap megújítása, amely 2011. februártól ugyanezen a webcímen** (valamint a <http://mozgo.dfmk.hu>) érhető el.

A 2008-tól kiadott tájékoztató **hírlevelet** 2010-ben **3 alkalommal** jelentettük meg, e-mail-ben juttattuk el az érintetteknek azzal a céllal, hogy folyamatosan beszámoljunk a legfrissebb hírekről.

2010-ben a Nemzeti Kulturális Alapprogram **„Komplex, sokrétű mozgókönyvtári ellátás népszerűsítése”** című pályázata keretében – együttműködve a keszthelyi Fejér György Városi Könyvtárral és a zalaegerszegi József Attila Városi Könyvtárral – négy zalai kistérség (keszthelyi, *zalaszentgróti*, pacsai, zalaegerszegi) mozgókönyvtári szolgáltatásának népszerűsítő anyagát készítettük el. Megterveztettük a szolgáltatás **egységes logóját**, az egyes kistérségekre jellemző **mappákat** készítettünk, és minden, a szolgáltatásba bevont településnek önálló betétlapot is szerkesztettünk, amelyek a mappában, vagy önállóan kerülnek felhasználásra. A szolgáltatás népszerűsítésére **nagyméretű plakátok** is készültek.

2. Egyéb szolgáltatások:

Az év első felében **begyűjtöttük a mozgókönyvtári szolgáltató helyek statisztikai adatait**. A legfontosabb mutatókat saját kiadványunkban megjelentettük és közzétettük a honlapunkon is. **Biztosítottuk** minden szolgáltatást megrendelő település számára a helyi kölcsönzéshez és a forgalmi adatok méréséhez szükséges **nyomtatványokat**.

Rendszeres kapcsolatot tartottunk a többcélú társulás munkaszervezetével, a települések önkormányzataival és a szolgáltató helyek könyvtárosaival. 2010-ben is bekapcsolódtunk a **Közkinccs Kerekasztal** munkájába.

November 29-én **szakmai továbbképzést szerveztünk** a Deák Ferenc Megyei Könyvtárban. A program a terveknek megfelelően a TEXTLIB integrált rendszer működésének bemutatása volt. A foglalkozást – első ízben - a TIOP-1.2.3-08/1 pályázatból kialakított új oktatási kabinetben tartottuk. A TEXTLIB rendszerrel való ismerkedés a jövőben is folytatódik. Internet használói képzés 2010-ben nem volt a kistérség területén, a községek nem jelezték ezirányú igényeiket. (Korábban Pakodon tartottunk 20 órás tanfolyamot, remélhetőleg 2011-ben sikerül elindítani Zalabérben az internet oktatást a lakosság körében.)

Minden szolgáltató helyre eljuttattuk a Deák Ferenc Megyei Könyvtár kiadásában megjelenő **kiadványokat**, így a *Zalai könyvtári levelező* című szakmai folyóiratot és a *Zala megye településeinek ellátása* című statisztikai kiadványt.

A kistérség területén **rendezvényeket** is **szerveztünk**, amelynek során együttműködtünk a helyi iskolákkal is. A 4 könyvtári programban összesen mintegy 100 fő vett részt.

Pakodon október 11-én „Utam a rákból” címmel Koronczy Éva tartott előadást.

Zalabérben november 16-án 11.00 órától Hogyan lesz egy író, író? címmel került sor író-olvasó találkozóra. Vendégeink voltak: Nógrádi Gábor és Nógrádi Gergely

November 18-án 10.30 órától Batykon, a könyvtári szolgáltatóhelyen a Lábíta Színház előadását nézhették meg a helyi óvodások és alsó tagozatosok. Csernik Szende lábbábos a batyki programot követően meglátogatta a zalabéri óvodásokat is, ahol szintén bemutatta műsorát.

A könyvtári programok mellett - a Göcseji Múzeummal és kistérségi munkaszervezettel együttműködve – részt vettünk a kehidai Deák-kúriában június 19-én szervezett „Múzeumok Éjszakája” rendezvénysorozaton.

AZ ELLÁTOTTAK ELLÁTÁSI HELY SZERINTI MEGOSZLÁSA:

A Deák Ferenc Megyei Könyvtár által ellátott 6 településre kiszállított dokumentumok számát az alább következő táblázatok tartalmazzák. A felső táblázat a 2010-ben forgalmazott (falvakba kiszállított) könyvtári dokumentumokat tartalmazza, míg az alsó táblázat a 2010. év végén összesen a falvakban megtalálható dokumentumok számát mutatja. Mindkét esetben külön oszlopokban tüntettük fel a mozgókönyvtári normatív támogatásból beszerzett dokumentumokat (aszerint, hogy milyen dokumentumtípushoz tartoznak), valamint a megyei könyvtár állományába tartozó dokumentumokat.

A szállítások során 2010-ben is figyelembe vettük a könyvtárak igényeit. Pl. Batyk község – ahol a mozgókönyvtári ellátás beindítása előtt nem működött könyvtár – kiemelkedik könyvtár-látogatottsági mutatók tekintetében, szívesen olvasnak a helyi emberek. Ezért oda valamivel több könyvet szállítottunk, mint a többi községbe. Zalavégen ugyanakkor a DVD-k iránt volt kiemelten nagy igény.

Összességében 2010 végén 390 és 607 között volt az egyes falvakban a mozgókönyvtári állomány nagysága és 19 -153 között a megyei könyvtár saját állományából kihelyezett dokumentumok száma.

Egy település ellátottságát mutatja, hogy egy lakosra hány könyvtári egység (kötet, db) jut. Az alábbi (harmadik) táblázatban ez az arány jól megfigyelhető. Megadtuk a településen élők számát és a településeken lévő összes (mozgókönyvtári és községi saját) dokumentumot. Ezek szerint a 6 település beszerzési mutatója 7 db. (lásd a 3. táblázatban). Településenkénti bontásban a legrosszabb a dokumentumellátottság Batykon és Zalavégen, ahol az egy lakosra jutó darabszám 4, illetve 5. Ezt a tényt az állományfejlesztés során továbbra is figyelembe kell venni, jó lenne a lakosonkénti 7-8 darabot elérni ezeken a településeken is.

A Deák Ferenc Megyei Könyvtár községekbe áthelyezett dokumentumai 2010-ben						
Sorszám	Zala-KAR Térségi Innovációs Társulás települései	Mozgókönyvtári állományból forgalmazott dokumentum			DFMK saját állományból áthelyezett dokumentum (könyvtárközi kölcsönzés)	2010-ban összesen forgalmazott dokumentumok
		Könyv	AV dokumentum (CD, DVD)	Összesen:		
1.	Almásháza	90	196	286	12	298
2.	Batyk	197	191	388	31	419
3.	Dötk	71	170	241	0	241
4.	Pakod	116	247	363	21	384
5.	Zalabér	109	205	314	4	318
6.	Zalavég	83	380	463	11	474
Összesen		666	1389	2055	79	2134

Zala-KAR Térségi Innovációs Társulás településein 2010. év végén megtalálható, letétbe kapott dokumentumok száma						
Sorszám	Település	Mozgókönyvtári állomány			Megyei könyvtár állományából áthelyezett dokumentum	Összes községbe helyezett dokumentum
		Összesen	Ebből könyv	Ebből AV (CD, DVD)		
1.	Almásháza	499	424	75	32	531
2.	Batyk	598	533	65	153	751
3.	Dötk	390	352	38	19	409
4.	Pakod	607	507	100	36	643
5.	Zalabér	582	523	59	19	601
6.	Zalavég	528	462	66	29	557

Község	Lakosság (fő)	DFMK-ból a községbe helyezett összes dokumentum (db)	Saját községi állomány (db)	Összes állomány (db)	Dokumentumellátottság (állomány/lakos)
Almásháza	68	531	16	547	8
Batyk	420	751	872	1623	4
Dötk	26	409	352	761	29
Pakod	959	643	5844	6487	7
Zalabér	739	601	6315	6916	9
Zalavég	415	557	1580	2137	5
Összesen	2627	3492	14979	18471	7

A KÖLTSÉGVETÉS RÖVID ÉRTÉKELÉSE, A FELHASZNÁLT FORRÁSOK BEMUTATÁSA

A Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetéséről szóló CXXX. Törvény alapján a többcélú kistérségi társulások a mozgókönyvtári és közművelődési feladataik ellátásához 1.000.000 Ft-ot igényelhetek a nyilvános könyvtárral nem rendelkező települések számára. Ez annyit jelent, hogy az előző évhez képest településenként 180.000 Ft-tal alacsonyabb összeg állt rendelkezésre.

A Társulás döntése alapján a mozgókönyvtári normatíva 35 %-át az ellátandó települések arányában adta át a Deák Ferenc Megyei Könyvtárnak. 6 település után összesen **2.100.000 Ft normatív támogatást** utalt a többcélú társulás intézményünk számlájára.

Az alábbi táblázat az intézményünknek átadott mozgókönyvtári keretösszegeket tartalmazza. E tervet alapján használtuk fel a normatív támogatást:

A mozgókönyvtári normatíva felhasználása	%	Ft/település	Települések száma	Összes normatíva
Mozgókönyvtári normatíva összesen	100,00%	1 000 000	6	6 000 000
Szolgáltatási díj a DFMK-nak összesen	35,00%	350 000	6	2 100 000
ebből dokumentum	17,50%	175 000	6	1 050 000
könyv	11,00%	110 000	6	660 000
AV	2,00%	20 000	6	120 000
folyóirat	4,50%	45 000	6	270 000
ebből működési költség	17,50%	175 000	6	1 050 000

A 2010. évi normatív támogatásból átadott összeg felét működési és felhalmozási kiadásokra, rendezvények szervezésére, felét állománygyarapításra használtuk fel. A táblázatból is jól látható, hogy **1.050.000 Ft-ot** állt rendelkezésre működési (személyi, dologi) költségre és ugyanennyi dokumentum-beszerezésre. (2009-ben még 2.478.000 Ft keretünk volt.)

Ezt az érdekeltségnövelő támogatás összegével tudtuk növelni: a 2010. évi normatív támogatáson felül a 2009. évi beszerzés alapján a megyei könyvtár által igénybe vett **155.000 Ft** érdekeltségnövelő támogatásból is különböző könyvtári dokumentumokat (könyv, CD, DVD, időszaki kiadvány) vásároltunk.

Az érdekeltségnövelő támogatás összeg 2009-ben még 235.500 Ft, volt, 2010-ben viszont már 80.500 Ft-tal kevesebbel tudtuk hozzájárulni a mozgókönyvtári dokumentum-

beszerzési kerethez. Ennek egyszerű oka van, ha csökken a beszerzési keret, az érdekeltségnövelő támogatás is alacsonyabb lesz.

Így összesen 1.205.000 Ft keretünk volt dokumentum-beszerzésre 2010-ben.

Forrás megnevezése	Dokumentum-beszerzési keretösszeg (Ft)
Mozgókönyvtári normatív támogatás	1 050 000
Érdekeltségnövelő támogatás	155 000
Összesen:	1 205 000

A rendelkezésre álló keretből 2010-ben összesen 535 db dokumentumot (475 db könyvet, 21 db CD-t, 39 db DVD-t) vásároltunk. Az alábbi táblázat bemutatja, hogy a szolgáltatás létrejötte óta hogyan változott a kistérség állománya. 2007-ben összesen 1341 db dokumentumot vásároltunk és szállítottunk ki a községekbe, a következő évektől a keretösszegek apadása és az árak növekedése miatt egyre csökkent a beszerzett dokumentumok száma. 2010-ben összesen 806 db-bal (60%-al) kevesebb volt a beszerzett dokumentumok száma, mint 2007-ben. A nagyobb visszaesés a könyvbeszerzésben tapasztalható.

Zala-KAR	Gyarapodás (db)					Törlés (db)	Állomány 2010. december 31. (db)
Dokumentumtípus	2007.	2008.	2009.	2010.	Összesen		
Könyv	1 083	982	473	475	3 013	2	3 011
Kartográfiai dokumentum	1				1		1
Hangdokumentum	48	49	31	21	149	1	148
Képdokumentum	206	208	93	39	546	5	541
Elektronikus dokumentum	3				3		3
Összesen:	1 341	1 239	597	535	3 712	8	3 704
Folyóirat (előfizetések száma)	60	61	61	59			

Mindez annak ellenére következett be, hogy minden évben növeltük a kistérségi normatíva összegét az érdekeltségnövelő támogatással, valamint olyan szolgáltatónál vásároltunk, ahol el tudtuk érni könyvek esetében a bolti árhoz képest 30-35% kedvezményt. Így elsősorban a Könyvtárellátó Nonprofit Kft-nél szerzeményeztünk, de vásároltunk más szolgáltatók akciós termékeiből is. Szerződést kötöttünk a Könyvellátóval is, akiktől szintén nagy kedvezményeket kaptunk. Az audiovizuális dokumentumokat különböző cégektől (STI Kft, Alexandra, Bookline) vásároltuk, a kedvezmény mértéke változó volt.

A bejelentett dokumentumok mellett valamennyi települési szolgáltató-hely számára **kurrens időszaki kiadványokat** is előfizettünk 3 szolgáltatónál, a Könyvtárellátó Nonprofit Kft-nél, a Sanoma Budapest Zrt-nél., illetve a Magyar Posta Zrt-nél. Itt is megpróbáltuk csökkenteni a költségeket, ezért kihasználtuk a SANOMA akcióját, amelynek értelmében a náluk kapható kiadványokból minden harmadik előfizetés ingyenes. Így összesen 21 820 Ft-ot tudtunk megtakarítani.

A térségből összesen 59 előfizetés volt 2010-ben, a településenként előfizetések száma az alábbi táblázatban látható:

Kurrens időszaki kiadványok a Zala-KAR kistérség községeiben	
Község neve	Előfizetések száma
Almásháza	8
Batyk	11
Dötk	7
Pakod	13
Zalabér	11
Zalavég	9
Összesen:	59

2010-ben a dokumentum-beszerzés keretösszegét a következőképpen használtuk fel: 835.669 Ft összegben vásároltunk könyvet, 118.482 Ft összegben CD-t és DVD-t, és 247.192 Ft összegben fizettünk elő folyóiratokat. Összesen dokumentum-beszerzésre 1.201.343 Ft-ot költöttünk el, ebből 1.046.342 Ft ért vásároltunk a mozgókönyvtári normatív támogatásból és 155.000 Ft-ért az érdekeltségnövelő támogatásból.

A keretösszeg felhasználása a Zala-Kar kistérségben	
Dokumentumtípus	Összeg (Ft)
Könyv	835 669
CD, DVD	118 482
Folyóirat	247 192
Összesen:	1 201 343

Ahogy a dokumentum- és információszolgáltatás fejezetben is olvasható, a mozgókönyvtári leltározási dokumentumokon kívül letétbe adtunk a településekre a megyei könyvtár saját állományából is könyveket, elsősorban helytörténeti köteteket, ifjúsági, népszerű regényeket. Ezen kívül cseréltük is a települések között a letétben lévő dokumentumokat. Így a falvakba letétbe adott dokumentumok száma magasabb, mint az év során beletárolt kötetek száma: 546 db új dokumentumot vásároltunk és 2.634 db-ot szállítottunk ki.

A mozgókönyvtári normatív támogatásból származó működési költségek felhasználását (beleértve a szállítások, a rendezvények stb. költségeit) részletesen a pénzügyi beszámoló tartalmazza.

TAPASZTALATOK: a szolgáltatás rövid értékelése (pozitívumok, hiányosságok), 2009-hez képest bekövetkezett változások rövid indoklása

A szolgáltatáshoz szükséges működési feltételek a szolgáltatónál és valamennyi községben megoldottak. A községi szolgáltatóhelyek egyre inkább a települések közösségi színtereiként működnek. Mivel a megyei könyvtárral szerződött települések szolgáltatóhelyeinek többségében könyvtáros szakképzettség nélkül alkalmazzák a könyvtárosokat, nagy hangsúly szeretnénk fektetni a képzésükre. 2011-ben elsősorban a TEXTLIB integrált rendszer használatának megismertetésére a célunk. A jövőben megfelelő számú jelentkező esetén alapfokú könyvtáros képzést is indítunk.

A dokumentum-beszerzési keret egyre csökkenő tendenciát mutat. Az elmúlt évben már jeleztük, hogy fontolja meg a Társulás a normatív támogatás százalékos elosztásának módját a jövőben, figyelembe véve a dokumentumok árának emelkedését, illetve a normatív támogatás összegének változását. A csökkenő keretösszeg miatt egyre kevesebb dokumentumot tudunk beletárolni a rendelkezésünkre álló keretből.

Pozitív és előremutató változás viszont a TEXTLIB kistérségi moduljának üzembeállítása. Létrejött egy egységes adatbázis rendszer. Az egységes katalógusban bármilyen rendszerben már rögzített dokumentum visszakereshető, a megyei könyvtár saját állománya mellett a mozgókönyvtári állományok és a falvak saját állománya is. Jelenleg az első kettő érhető el, a falvak állományát még be kell vinni a rendszerbe.

Sokat ígérő változás, hogy elindult az új mozgókönyvtári honlap kialakítása, amely 2011 elejétől működni fog. Szintén fontos eredmény az egységes mozgókönyvtári logó, a szolgáltatást népszerűsítő kiadványok (mappák betétlapokkal, plakát) megjelenítése.

A 2011. ÉVRE TERVEZETT VÁLTOZÁSOK, STRATÉGIAI ELKÉPZELÉS A JÖVŐRE VONATKOZÓAN

Továbbra is végezzük a szolgáltatási szerződésben meghatározott feladatainkat. Az előző évi beszámoló óta a feladat ellátásával kapcsolatban észrevétel nem volt, így az eddig kialakított formán nem változtatunk.

A Zala-KAR Térségi Innovációs Társulás települései közül 6 szolgáltatóhely számára 2011-ben is a Deák Ferenc Megyei Könyvtár biztosítja a mozgókönyvtári szolgáltatást.

Továbbra is évi 6 alkalommal szállítunk könyvet és igény szerint ennél gyakrabban DVD-t és CD-t.

Mivel a beszerzett dokumentumok száma egyre kevesebb, nagyobb hangsúlyt szeretnénk adni a községek közötti dokumentumcserének. Ha már egy adott községben hosszabb ideje ott van egy könyv (és nem mutatkozik rá helyben igény), átvisszük egy másik településre.

Távlati terveink között szerepel az intézmény gépkocsijának cseréje, amelyet a szállításokhoz használunk.

Mivel 2010 végén üzembe állítottuk - az intézmény által használt TEXTLIB könyvtári integrált rendszer fejlesztéseként - a kistérségi modult, elhárult az akadálya annak, hogy közös adatbázisban tudjuk nyilvántartani valamennyi szolgáltatóhely helyi állományát. 2011-ben elkezdődik a térségben a települési könyvtárak állományának elektronikus feldolgozása. 3 községben (Zalabér, Batyk, Pakod) telepítjük a TEXTLIB munkaállomás programot. Az év folyamán megtanítjuk a helyi könyvtárosokat a program használatára, év végére szeretnénk, ha mindhárom helyen bevezetnék az elektronikus olvasó-nyilvántartást és kölcsönzést.

A további 3 településen (Almásháza, Dötk, Zalavég) csak abban az esetben lehet az elektronikus dokumentum-nyilvántartást, és elektronikus kölcsönzést bevezetni, ha megvásárlásra kerül a TEXTLIB munkaállomás program.

Távlati tervünk, hogy egy olyan adatbázist hozunk létre, amelyben a megyei könyvtár teljes állománya mellett a kistérségi mozgókönyvtári állomány, valamint a falvak saját állománya is megtalálható. Ennek technikai feltételét 2010 végén megteremtettük, elkezdődött a községi állományok adatbázisba való feltöltése (részben pályázati forrásból), amely a következő évekre sok munkát ad számunkra.

2011. februárjától intézményünknek új weboldala lesz, amelyben fontos szerepet kap (mint önálló aloldal) a mozgókönyvtári ellátás: <http://mozgo.dfmk.hu>. Szeretnénk a jövőben a weblap tartalmát is bővíteni.

Szeretnénk folytatni a könyvtárhasználók képzését. Amennyiben a technikai feltételek adottak (5-6 db internet eléréssel rendelkező számítógép), igény szerint térítésmentesen végzünk a lakosság számára internet használói tanfolyamot alapszinten, de megtanítjuk az elektronikus ügyintézés is az érdeklődőknek.

Folytatjuk rendezvényszervező tevékenységünket, elsősorban a könyvünnepekhez kapcsolódóan szervezünk programokat a községekben. Ajánlataink között szerepel író-olvasó találkozó, ismeretterjesztő előadás, zenés irodalmi műsor, kézműves foglalkozás. Kérjük, hogy a községek jelezzék az igényeiket.

A mozgókönyvtári ellátás fontos eseményeinek megörökítése céljából videokamerát szeretnénk vásárolni. Az elkészült filmes összeállításokat a mozgókönyvtári ellátás Galéria menüpontjában tesszük elérhetővé.

Továbbra is együttműködünk a Társulás munkaszervezetével, az önkormányzatokkal. Részt veszünk a Közkincs Kerekasztal munkájában.

Zalaegerszeg, 2011. január 20.

Sebestyénne Horváth Margit
hálózatgondozó könyvtáros

Kiss Gábor
igazgató